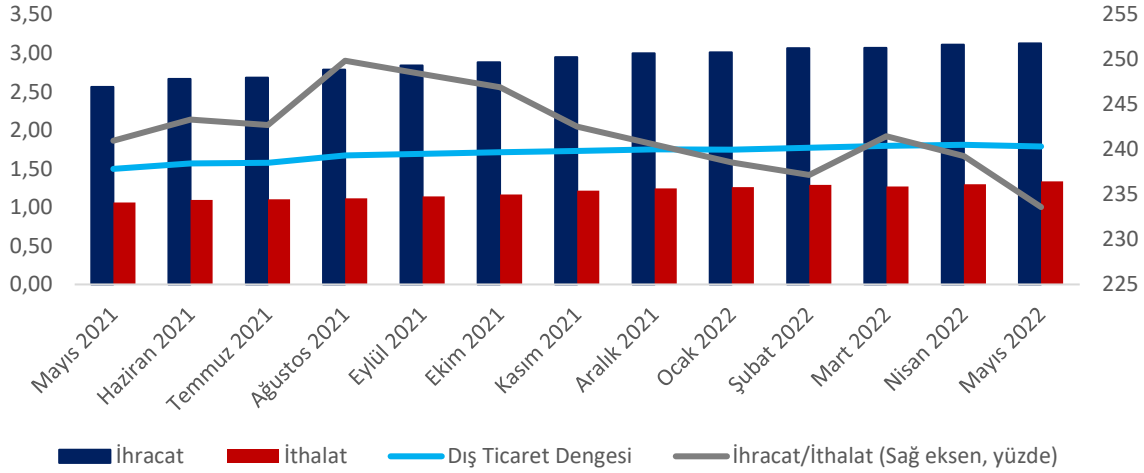

Sayı 121

MAYIS AYINDA İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI GEÇTİĞİMİZ YILA GÖRE 7 PUAN AZALDI, HUBUBAT İTHALATI ÖNEMLİ ORANDA ARTTI

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanan Dış Ticaret İstatistiklerine göre, Mayıs 2022'de Konya'nın ihracatı 239 milyon dolar, ithalatı ise 127 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilere bakıldığında, dış ticaret fazlasının 1,8 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği, ihracatın ithalatı karşılama oranının ise Mayıs 2021'e göre yüzde 7 puan düşerek yüzde 234'e gerilediği görülmektedir. Diğer taraftan, Türkiye geneline bakıldığında, Mayıs 2022 itibarıyla yıllık ihracat gelirlerinin ithalat harcamalarının yüzde 76'sını karşıladığı, dış ticaret açığının da 71 milyar düzeyinde olduğu görülmektedir (Şekil 1 ve Tablo 1).¹

Şekil 1. Konya'da Dış Ticarete İlişkin Temel Eğilimler (yıllıklandırılmış, milyar \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 1. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri (yıllıklandırılmış, Mayıs 2021 - Mayıs 2022)

	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyon \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracat Değişim (%)	İthalat Değişim (%)
Türkiye	229.227	300.290	-71.063	529.517	76%	17,2%	50,6%

¹ Özel Ticaret Sistemine göre dış ticaret istatistikleri esas alınmaktadır.

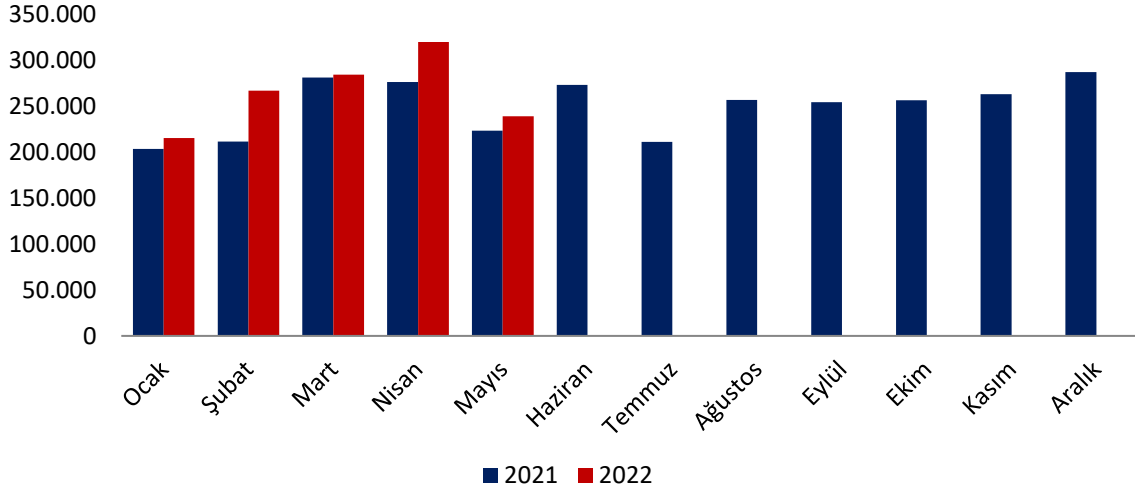
Konya	3.127	1.339	1.788	4.465	234%	22,0%	30,5%
-------	-------	-------	-------	-------	------	-------	-------

Kaynak: TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, TEPAV hesaplamaları

Konya'da ihracat geçen aya göre azalırken, yıllık bazda artış gösteriyor

Konya'da ihracat 2022 yılı Nisan ayında 319,7 milyon dolar seviyesinde iken 2022 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre 80 milyon dolar azalmış olup bir önceki yılın aynı ayına göre ise 15,7 milyon dolar artarak 239 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. İlk beş ayda ihracat geçen yılın üzerinde performans göstermektedir (Şekil 2 ve Tablo 2 ve 3).

Şekil 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2021-2022 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	203.406	211.430	281.079	276.325	223.211	273.133	211.036	256.666	254.233	256.496	263.065	287.187
2022	215.198	266.894	284.333	319.697	238.919							

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 3. Konya'nın İhracatı (yılıklandırılmış, % değişim)

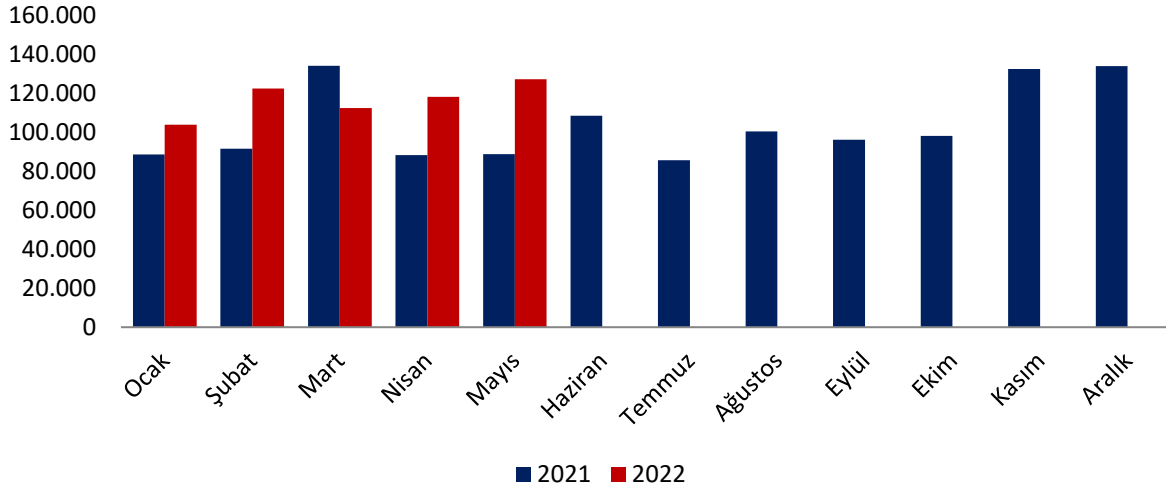
İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	20,6%	22,7%	71%	78,7%	71%	59%	10%	68,4%	26,1%	20%	32%	22%
2022	5,8%	26,2%	1%	15,7%								

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya'nın ithalatı hem aylık hem de yıllık bazda artış gösteriyor

Nisan 2022'de 118 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Mayıs 2022'de bir önceki aya göre 9 milyon dolar, geçen yılın aynı ayına göre ise 38,3 milyon dolar artarak 127 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. 2022 yılında ithalat, Mart ayı dışında geçen yılın üzerinde seyretmektedir (Şekil 3 ve Tablo 4 ve 5).

Şekil 3. Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2021-2022 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 4. Aylara Göre Konya'nın İthalatı (1000\$)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	88.496	91.591	134.081	88.188	88.781	108.463	85.597	100.374	96.066	98.036	132.394	133.875
2022	103.911	122.326	112.343	118.045	127.125							

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 5. Konya'nın İthalatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	27,3%	18,9%	80%	44,7%	28%	41%	14%	11%	41,0%	33%	56%	30%
2022	17,4%	33,6%	-16,2%	33,9%	43,2%							

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Mayıs ayında “Metal cevherleri, cüruf ve kül” sektörü ihracatını en fazla artıran sektör oldu

Mayıs 2022’de ihracat içinde yüzde 30,8’lik pay ile ilk sırada yer alan “Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları” sektörünün ihracatı yüzde 13,1 artarak 73,5 milyon dolara ulaşmıştır. Ayrıca, “Kakao ve kakao müstahzarları” ile “Alüminyum ve alüminyumdan eşya” sektörlerinde yüksek oranlı artışlar dikkat çekmektedir. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında, toplam ihracat içinde yüzde 4,9’luk payı ile “Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı” sektörü ihracatı en çok azalan sektör olmuştur (Tablo 6).

Tablo 6. İhracatın Sektörel Dağılımı

	İhracat (\$)		Değişim (%)	Konya’nın Toplam İhracatı İçindeki Payı (%) Mayıs 2022
	Mayıs 2022	Mayıs 2021		
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	73.527.655	65.039.380	13,1%	30,8%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	44.125.162	37.800.854	16,7%	18,5%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	16.649.978	7.574.520	119,8%	7,0%
Demir veya çelikten eşya	14.265.252	9.292.467	53,5%	6,0%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	11.801.967	26.270.538	-55,1%	4,9%
Plastikler ve mamulleri	9.978.576	10.307.267	-3,2%	4,2%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	6.953.514	8.799.589	-21,0%	2,9%
Kakao ve kakao müstahzarları	6.713.163	2.946.300	127,9%	2,8%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	5.540.776	4.809.435	15,2%	2,3%
Metal cevherleri, cüruf ve kül	4.923.045	993.506	395,5%	2,1%
Toplam	238.919.249	223.152.418	7,1%	100,0%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Mayıs ayında “Hububat” sektörü ithalatını en fazla artıran sektör oldu

Sektörlere göre ithalat verileri incelendiğinde, 2022 Mayıs ayında, “Hububat” sektörünün ithalatı yüzde 1215,8 artmış ve 14,9 milyon dolar olarak gerçekleşmiş, toplam ithalat içindeki payı ise yüzde 11,7 olmuştur. Diğer taraftan, Konya’nın toplam ithalatı içinde yüzde 15,2’lik ağırlığa sahip “Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları” sektörü bu ay 1. sektör olarak öne çıkmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında, toplam ihracat içinde yüzde 5,4’lük payı ile “Demir ve çelik” sektörü ithalatı en çok azalan sektör olmuştur (Tablo 7).

Tablo 7. İthalatın Sektörel Dağılımı

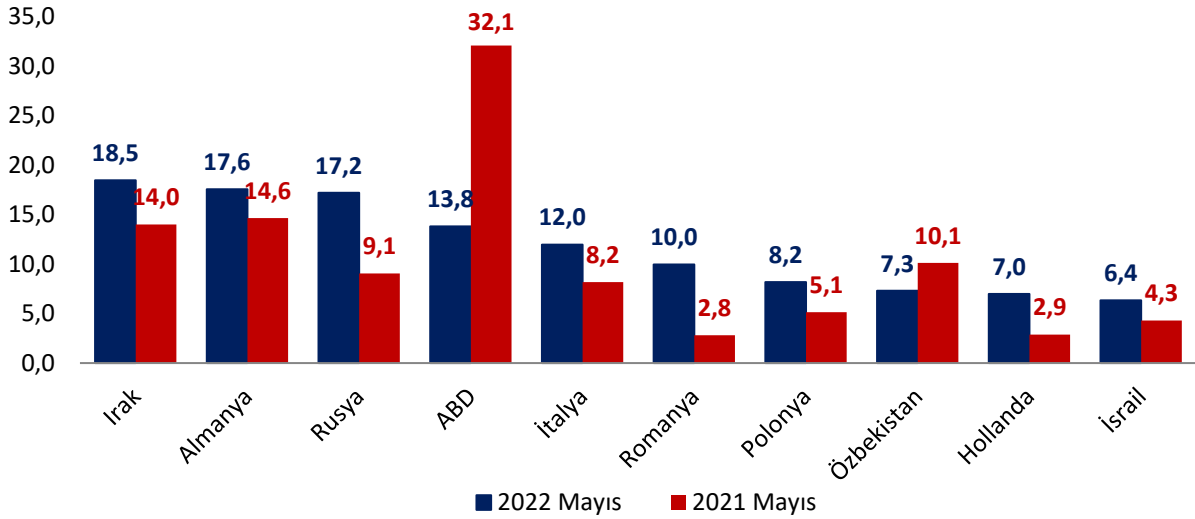
	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya’nın Toplam İthalatı İçindeki Payı (%) Mayıs 2022
	Mayıs 2022	Mayıs 2021		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	19.359.152	21.707.215	-10,8%	15,2%
Plastikler ve mamulleri	15.485.903	8.753.009	76,9%	12,2%
Hububat	14.894.141	1.131.933	1215,8%	11,7%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	8.271.406	5.558.717	48,8%	6,5%
Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	7.894.285	1.281.779	515,9%	6,2%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	7.843.384	5.967.850	31,4%	6,2%
Demir ve çelik	6.818.960	7.741.743	-11,9%	5,4%
İnorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik-anorganik bileşikleri	5.260.016	665.670	690,2%	4,1%
Kauçuk ve kauçuktan eşya	4.175.699	2.917.445	43,1%	3,3%
Gübreler	3.597.810	468.792	667,5%	2,8%
Toplam	127.125.044	88.780.644	43,2%	100,0%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya'nın Irak'a olan ihracatı yüzde 32 arttı

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Mayıs 2022'de, ilk sırada 18,5 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Irak yer almaktadır. Konya'nın Irak'a olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 4,5 milyon dolar artarak 18,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Irak'ın ardından 17,6 milyon dolarlık ihracat hacmi ve toplam ihracat içindeki yüzde 7,3'lük payı ile Almanya gelmektedir. Almanya'ya yapılan ihracat, geçen yılın aynı ayına göre 2,9 milyon dolar artmıştır. Mayıs ayında Konya'nın ihracatını en fazla artırdığı ülkeler Romanya, Hollanda ve Rusya'dır. Diğer taraftan, Konya'nın ihracatında yüzde 5,8 oranında payı olan ABD'ye ihracatın yüzde 57 oranında daralması dikkat çekmektedir (Şekil 4 ve Tablo 8).

Şekil 4. Ükelere Göre Konya'nın İhracatı - İlk 10 Ülke (Mayıs 2022, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 8. İhracat Partnerleri

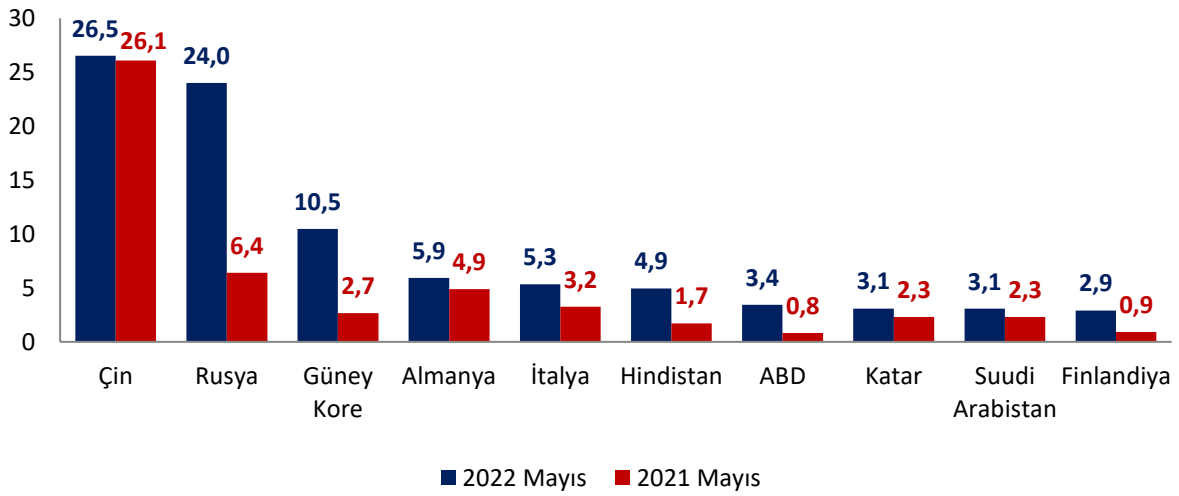
	Partner Ülke	İhracat (\$) Mayıs 2022	Değişim (%) Mayıs 2021-Mayıs 2022	Pay
1	Irak	18.473.434	32,0%	7,7%
2	Almanya	17.553.677	20,0%	7,3%
3	Rusya Federasyonu	17.191.098	89,9%	7,2%
4	ABD	13.794.372	-57,0%	5,8%
5	İtalya	11.961.955	46,1%	5,0%
6	Romanya	9.959.601	252,5%	4,2%
7	Polonya	8.175.257	58,9%	3,4%
8	Özbekistan	7.298.968	-27,9%	3,1%
9	Hollanda	6.974.097	141,6%	2,9%
10	İsrail	6.350.868	47,9%	2,7%
	Diğer	121.185.922	0,7%	50,7%
	Toplam	238.919.249	7,1%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya, Mayıs ayında en fazla ithalatı Çin'den yaptı

Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat geçen yılın aynı ayına göre 439 bin dolar artarak 26,5 milyon dolar seviyesine yükselmiş, toplam ithalatın içindeki payı da yüzde 20,9 olmuştur. Mayıs ayında, Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke yüzde 18,9'luk pay ve 24 milyon dolarlık ithalat tutarı ile Rusya'dır ve geçen yıla göre ithalat artışı yüzde 275 olmuştur. Söz konusu dönemde, ABD, Güney Kore ve Finlandiya da ithalat miktarlarında yüksek artışlar gerçekleşen diğer ülkelerdir (Şekil 5 ve Tablo 9).

Şekil 5. Ünelere Göre Konya'nın İthalatı - İlk 10 Ülke (Mayıs 2022, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 9. İthalat Partnerleri

	Partner Ülke	İthalat (\$) Mayıs 2022	Değişim (%) Mayıs 2021-Mayıs 2022	Pay
1	Çin	26.527.606	1,7%	20,9%
2	Rusya Federasyonu	24.021.056	275,0%	18,9%
3	Güney Kore	10.460.203	292,1%	8,2%
4	Almanya	5.940.814	21,6%	4,7%
5	İtalya	5.333.757	64,2%	4,2%
6	Hindistan	4.936.035	190,0%	3,9%
7	ABD	3.435.928	321,1%	2,7%
8	Katar	3.083.088	33,7%	2,4%
9	Suudi Arabistan	3.068.268	32,7%	2,4%
10	Finlandiya	2.909.324	220,7%	2,3%
	Diğer	37.408.965	-0,3%	29,4%
	Toplam	127.125.044	43,2%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları